

Situasjonsbildet - sett fra Norsk Vann

Ragnhild Aalstad, direktør

Rent vann i overflod – vi tar det for gitt, men ...

...det koster å opprettholde

Urenset kloakk renner ut i Mjøsa

Vannet fortsetter å fosse gjennom elver og sjøer etter ekstremværet «Hans». Mjøsa vil trolig stige centimeter og Tyrifjorden kan stige med om centimeter.

Rundballer i Mjøsa ved Lillehammer.
FOTO: LARS ERIK SKREFSRUD / NRK

Oppfordrer til å spare på vannet

Vi oppfordrer alle i kommunen til bruke minst mulig vann og begrense hagevanning og all unødig vannbruk.

Innbrudd i vannverk ved militærleir: Nå skjerpes sikkerheten flere steder

Det er funnet endringer i vannet etter innbrudd i et vannverk i Troms. Flere nærliggende kommuner tar nå grep for å styrke sikkerheten ved sine drikkevannskilder.

Aunne Berg
Journalist

Rune N. Andreassen
Journalist

Knut Anders Flinset
Journalist

Vi rapporterer fra Målselv

Publisert 21. okt. 2022 kl.
18:57
Oppdatert 23. okt. 2022 kl.
12:42

INNBRIK: Politiet har ennå ikke tiltalt noen for innbruddet ved vannverket i Målselv i Troms, som leverer drikkevann til innbyggerne. Nå tar flere nabokommuner grep for å sikre sine vannverk.

FOTO: RUNE N. ANDREASSEN / NRK

Sentrale «drivere»

- Klimaendringer
 - Tørke, hete, brann, styrtregn, flom, skred, og storm
 - Forebygging koster, men reparasjon koster mer
- Urbanisering og folkeforflytning
 - Fortetting, flere om samme infrastruktur
 - Færre til å dele kostnadene i utkantstrøk
- Stormakt-rivalisering
 - Påvirker handel og forsyningslinjer
 - Økt trusselbilde, risiko for sabotasje og terror
- Digitalisering
 - Effektiv drift
 - Sårbart for trusselakrører

Konsekvenser for «daglig drift»

- Ta høyde for regelverksendringer ved nyinvesteringer
- Bygge inn økt robusthet i infrastrukturen
 - Mtp naturhendelser
 - Mtp digitale trusler, strømbortfall, tilsiktede handlinger
 - Mtp kapasitetsøkning som følge av fortetting og endrede behov
- Tenke «just in Case» vs «Just in Time»
 - Større varelager – om mulig?
 - Alternative forsyningslinjer
- Tenke føre var, i lys av risiko og sårbarhet
 - Utarbeide ROS-analyser og beredskapsplaner
 - Øve og trene og dele erfaringer

Investeringsbehovet mot 2040: **330 mrd. kr**

- Ledningsnett: 195 mrd.
- Vannbehandling: 65 mrd.
- Avløpsbehandling: 72 mrd.

Strengere oppfølging
av nasjonale krav

Revidert avløpsdirektiv

4-500 mrd...?

Prognose for investeringsbehov og gebyrutvikling frem til 2040

Nordland

	Dagens gebyr ¹	Investeringsbehov	Estimert gebyrvekst fram til 2040
Vann	3 800 kr	10,1 MNOK	143%
Avløp	3 550 kr	15,1 MNOK	273%
Totalt	7 350 kr	25,1 MNOK	206%

Troms og Finnmark

	Dagens gebyr ¹	Investeringsbehov	Estimert gebyrvekst fram til 2040
Vann	4 200 kr	8,8 MNOK	124%
Avløp	3 750 kr	12,3 MNOK	208%
Totalt	7 950 kr	21,2 MNOK	164%

Trøndelag

	Dagens gebyr ¹	Investeringsbehov	Estimert gebyrvekst fram til 2040
Vann	3 300 kr	12,9 MNOK	117%
Avløp	3 400 kr	18,4 MNOK	162%
Totalt	6 700 kr	31,3 MNOK	140%

Møre og Romsdal

	Dagens gebyr ¹	Investeringsbehov	Estimert gebyrvekst fram til 2040
Vann	3 650 kr	8,0 MNOK	125%
Avløp	3 700 kr	13,3 MNOK	203%
Totalt	7 400 kr	21,3 MNOK	164%

Innlandet

	Dagens gebyr ¹	Investeringsbehov	Estimert gebyrvekst fram til 2040
Vann	4 100 kr	12,3 MNOK	122%
Avløp	5 750 kr	17,4 MNOK	127%
Totalt	9 850 kr	29,7 MNOK	125%

Vestland

	Dagens gebyr ¹	Investeringsbehov	Estimert gebyrvekst fram til 2040
Vann	4 050 kr	15,0 MNOK	83%
Avløp	4 200 kr	24,8 MNOK	142%
Totalt	8 250 kr	39,8 MNOK	113%

Oslo

	Dagens gebyr ¹	Investeringsbehov	Estimert gebyrvekst fram til 2040
Vann	2 250 kr	22,2 MNOK	186%
Avløp	2 900 kr	3,9 MNOK	21%
Totalt	5 150 kr	26,1 MNOK	94%

Rogaland

	Dagens gebyr ¹	Investeringsbehov	Estimert gebyrvekst fram til 2040
Vann	2 700 kr	11,0 MNOK	109%
Avløp	3 550 kr	14,9 MNOK	110%
Totalt	6 250 kr	25,9 MNOK	110%

Viken

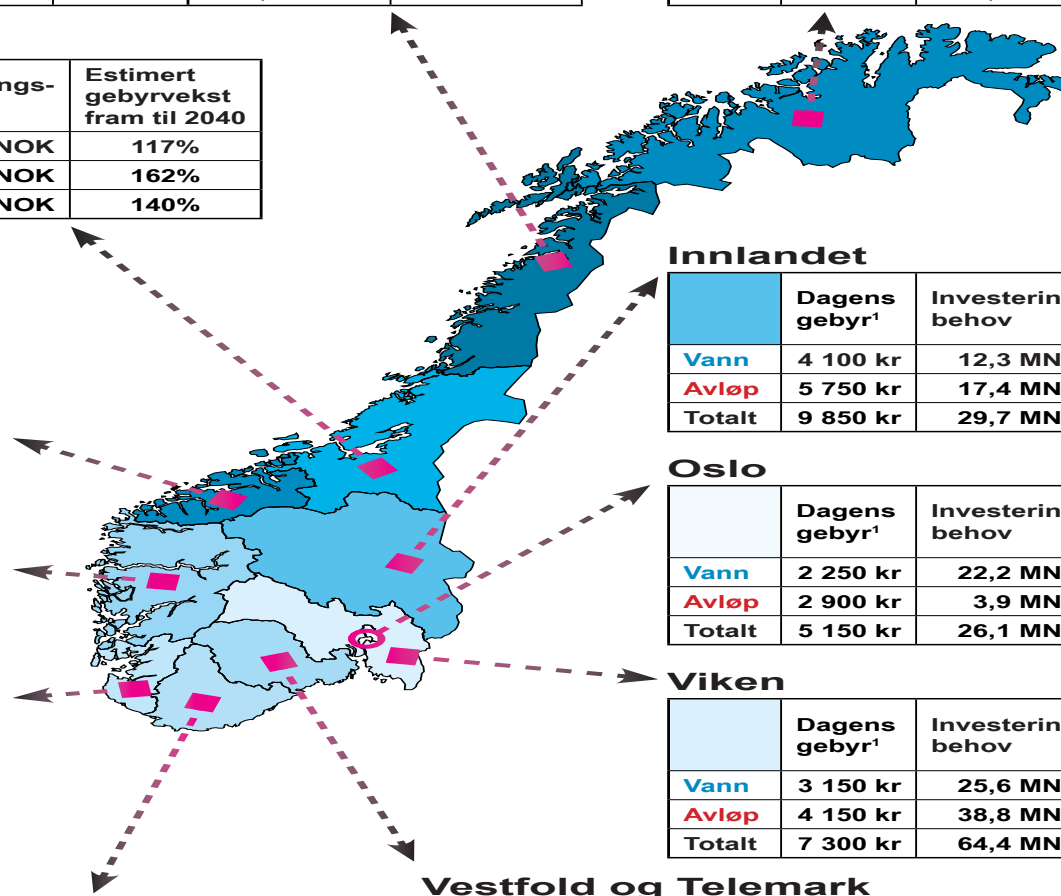
	Dagens gebyr ¹	Investeringsbehov	Estimert gebyrvekst fram til 2040
Vann	3 150 kr	25,6 MNOK	90%
Avløp	4 150 kr	38,8 MNOK	100%
Totalt	7 300 kr	64,4 MNOK	95%

Agder

	Dagens gebyr ¹	Investeringsbehov	Estimert gebyrvekst fram til 2040
Vann	3 100 kr	8,0 MNOK	123%
Avløp	4 450 kr	10,4 MNOK	102%
Totalt	7 500 kr	18,4 MNOK	111%

Vestfold og Telemark

	Dagens gebyr ¹	Investeringsbehov	Estimert gebyrvekst fram til 2040
Vann	3 350 kr	12,7 MNOK	116%
Avløp	4 600 kr	16,4 MNOK	109%
Totalt	7 950 kr	29,0 MNOK	112%

Bransjen har en stor utfordring

- Koordinert innsats behøves for å løse denne på best mulig måte

Nasjonal handlingsplan for vann og avløp

Årlige møter og arrangementer | Konsultasjonsordningen | Konsultasjonsmøter 2022 | KS utfordret finansministeren

KS utfordret finansministeren

I konsultasjonsmøtet med Finansdepartementet la KS vekt på temaene bærekraftig velferd, effektiv utnyttelse av offentlige midler, endringer i grunnrentebeskatningen og økte investeringsbehov innen vann og avløp.

Medet erklærte finansministeren og KS' styreleder var del av konsultasjonsordningen KS har med regjeringen.

Foto: KS

Vann og avløp

Ber om nasjonal handlingsplan

Skal vi klare å **bedde OSLOFJORDEN**, må vi få en nasjonal handlingsplan for avløp, sier sentrale aktører i bransjen.

Skal vi klare å bedde OSLOFJORDEN, må vi få en nasjonal handlingsplan for avløp, sier sentrale aktører i bransjen.

Regjeringen skal gjøre en vurdering av om det er behov for en nasjonal handlingsplan for avløp, sier KS-erklærte finansministeren. Det er et av de viktigste punktene i den nye rapporten som er utarbeidet av KS og Finansdepartementet. Rapporten er utarbeidet i samarbeid med KS og er et resultat av konsultasjonsordningen KS har med regjeringen.

KS-erklærte finansministeren sier at det er viktig å ha en nasjonal handlingsplan for avløp, fordi det er et område som har stor betydning for miljøet og helsen. Han sier at det er viktig å ha en plan som tar hensyn til alle aktører i bransjen, og som er basert på forskning og data.

KS-erklærte finansministeren sier at det er viktig å ha en plan som tar hensyn til alle aktører i bransjen, og som er basert på forskning og data. Han sier at det er viktig å ha en plan som tar hensyn til alle aktører i bransjen, og som er basert på forskning og data.

KS-erklærte finansministeren sier at det er viktig å ha en plan som tar hensyn til alle aktører i bransjen, og som er basert på forskning og data. Han sier at det er viktig å ha en plan som tar hensyn til alle aktører i bransjen, og som er basert på forskning og data.

STORTINGET

Representantforslag 183 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Sofie Marhaug og Tobias Drevland Lund

Dokumentnr R183 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sofie Marhaug og Tobias Drevland Lund om å nasjonalt ansvar for å dekke opp for gebyrsøkke for kystbyggerne som følge av ELA revisertag av avløpskvalitet og rehabilitering og utbygging i SV-aktoren

innholdsvor- deler vil bli for og/forstyrker på innbyggere i gamle kommuner. Norsk Vann uttrykker i tillegg slepis til drøstheten innhold, men annet som forsvik de aktuelle situasjonene til innbyggere tilpasset norske forhold. I tillegg vil bli til nye kommuner at nasjonale ansvar for innbyggere arbeid i

STORTINGET

Representantforslag 177 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Grete Wold, Lars Halbrekken, Kari Elisabeth Kaski og Birgit Oline Kjerstad

Dokumentnr R177 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Grete Wold, Lars Halbrekken, Kari Elisabeth Kaski og Birgit Oline Kjerstad om styrket satsing på vann og avløp

stortinget. Forslaget inneholder et av nasjonalt ansvar for å dekke opp for gebyrsøkke for kystbyggerne som følge av ELA revisertag av avløpskvalitet og rehabilitering og utbygging i SV-aktoren.

Konsekvenser av klimaendringene

Klimaendringene fører til mer ekstremvær og store nedbør. Mer ekstremvær skaper utfordringer for utslippsledningen og rensesystemene. Klimaendringene har allerede ledet til merkbare endringer i vannlednings-

Til Stortinget

Representantforslag om styrket satsing på vann og avløp

27. mar, 2023 | Interessesaker, Rammebetingelser

1. Nasjonal handlingsplan (begge)
2. Nytt avløpsdirektiv tilpasset norske forhold (begge)
3. Følge opp overvannsutvalgets anbefalinger (SV)
4. Skåne befolkningen for uforholdsmessige gebyrøkninger (Rødt)

RIFs «State of the Nation»

- Budskap til politikerne
 - Økte bevilgninger – ut over selvkostbaserte gebyrer
 - Rammebetingelser som sikrer stabil og planmessig satsning
 - Rydde opp i lov-/regelverk
 - Se finansieringsløsninger i sammenheng
 - Effektivisering innen teknologi og prosjektgjennomføring
- Budskap til innkjøperne
 - Organisere arbeidet i større enheter
 - Prosjektsamarbeid mellom kommuner
- Budskap til BAE-næringen
 - Benytte livssyklus-analyser ved valg av prosesser og løsninger
 - Investere i kompetanse innen teknologi og prosjektgjennomføring
 - Risikostyring, innovasjon, lekkasjesøk, «No Dig», ROS-analyser
 - Ta en tydeligere plass i bransjedebatten
 - Kjenner teknologi og forstår betydningen av konkrete forhold som ligger til grunn for beregninger
 - Tidlig involvering og samspill med relevante aktører

VANNFORSYNINGSG- OG AVLØPSANLEGG

Det norske ledningsnett har betydelige svakheter. Tilstanden i deler av nettet utgjør en risiko for forurensning med betydning for innbyggernes helse. Vann- og avløpsnettet er delvis utdatert og det er manglende kapasitet til å transportere avløpsvann. Samtidig gir klimaendringer og fortetning økte vannmengder, og store vannmengder tilført renseanlegg og lekkasjer bidrar til forurensning.

Økning i sentrale investeringer og endrede finansieringsystemer blir viktig fremover, i kombinasjon med strengere myndighetskrav. Det kreves også en innsats fra lokale bestillere og leverandører, blant annet for å sikre nødvendig oppgradering av renseanlegg og at prosjekter gjennomføres effektivt med rett kompetanse, gode prosesser og verktøy.

TILSTANDSKARAKTER

FREMTIDSUTSIKTER

Gjenanskaffelsesverdien for kommunale og private vannforsyningsanlegg er estimert til 719 milliarder norske kroner

Estimerne av gjenanskaffelsesverdi, både for vannforsyningsanlegg og avløpsanlegg, er hentet fra Norsk Vann rapport 256/2021.

Effektiviserings- potensial VA-sektoren

Fire analyser

1. Nåsituasjonsanalyse
2. Teknisk mulighetsstudie
3. Organisatorisk mulighetsstudie
4. Samfunnsøkonomisk mulighetsstudie

Fem alternative modeller

1. Systematisk statlig styring
2. Nasjonal delfinansiering
3. Krav til kommunal organisering
4. Regional organisering
5. Statlig organisering

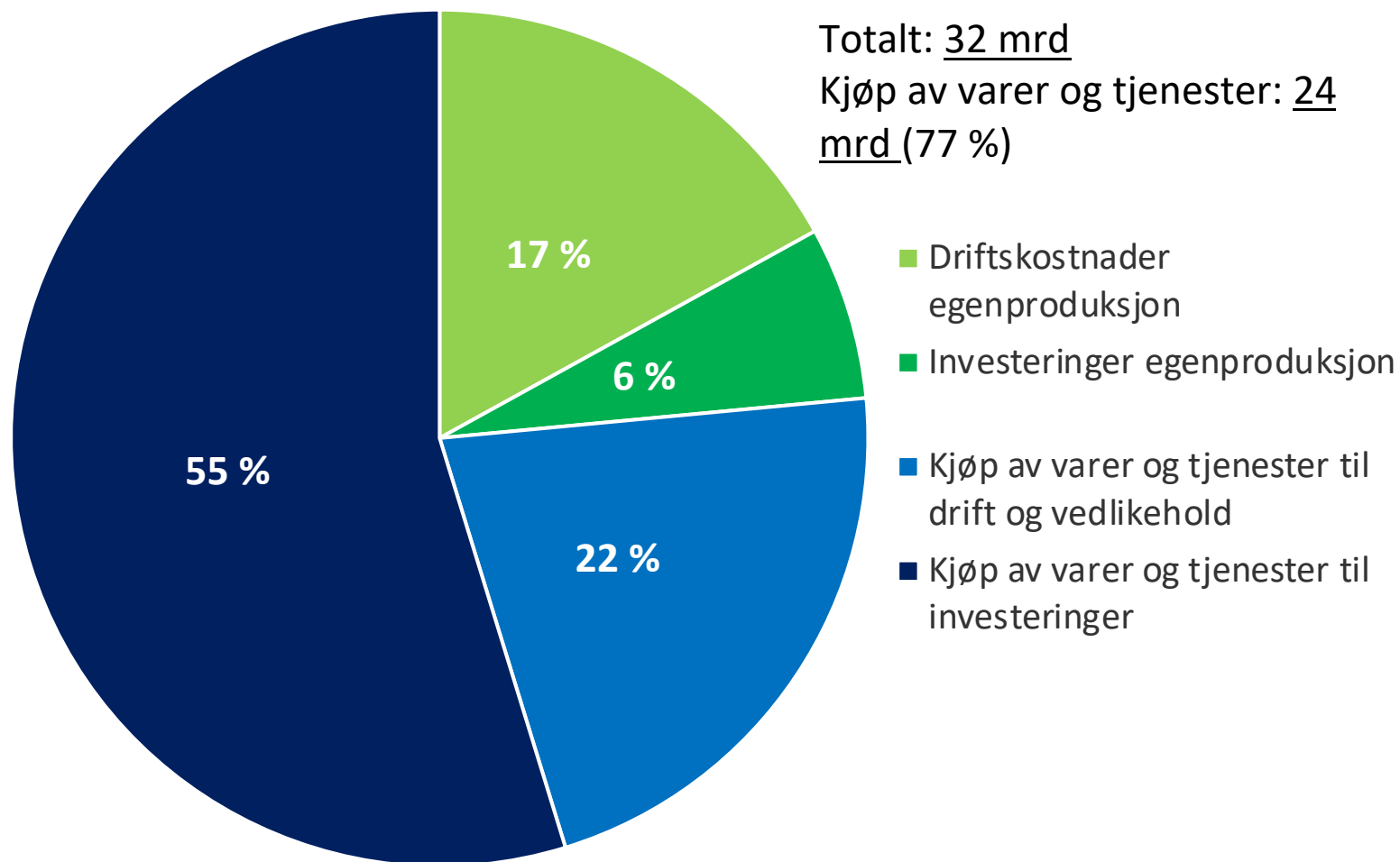

Mulighetsstudie for VA-sektoren med samfunnsøkonomiske analyser

*På oppdrag for Kommunal- og distriktsdepartementet, Klima- og miljødepartementet og
Helse- og omsorgsdepartementet*

Oslo Economics, COWI og Kierulff

Årsproduksjonen vann- og avløpstjenester i kommuner og interkommunale selskap i 2022

- Stordriftsfordeler
 - Kostnadseffektive løsninger
 - Redusert kamp om ressursene
 - Rom for nytenking og utvikling
 - Bærekraftige løsninger

Samarbeid!

Kommunal Rapport

NYHETER

Daglig leder Arger Tjøstland (2.v) i Tvedberg kommunebygg AS (2.v) og leder for kommunens miljø og klimaforvaltning i Drammen, Lier og Asker, leder for miljø og klimaforvaltning i Drammen, Lier og Asker, leder for miljø og klimaforvaltning i Drammen, Lier og Asker, leder for miljø og klimaforvaltning i Drammen, Lier og Asker.

Publisert 20.04.2023 08:47

Kommuner går sammen for å kvitte seg med slammet

Samarbeidet om felles renseløsning er i gang

Onsdag signerte ordførerne i Drammen, Lier og Asker den første avtalen om et felles regionalt renseanlegg. Anlegget er planlagt å være ferdig til drift i 2030.

Sist endret: 20.04.2023

Vannsenteret: Åpning i høst!

Publisert: 14. juli 2023

Foto: Praktisk Tilt AS, ved Jørn Soderhamn.

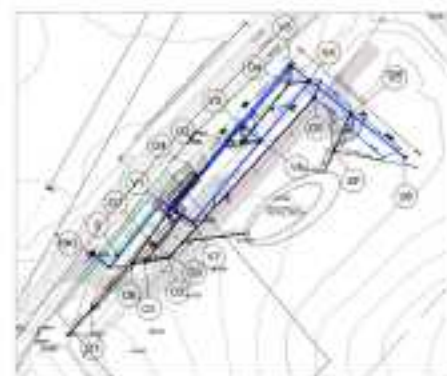
Behovet er blant annet et realistisk ledningsnett å trene på, men uten påkoblede abonnenter som må tas hensyn til. Nå er det i ferd med å bli virkelighet.

– Vi har brukt mye tid på planlegging og forberedelser. Nå er anlegget i ferd med å etableres med fastanlegg i bakken og et tilpasset undervisningsbygg oppå. Det sier en særdeles fornøyd daglig leder Sjur Tvette på Vannsenteret.

Han vil rette en spesiell takk til nærkommuner og aktører som bidrar med kapital, produkter og løsninger til senteret.

Utomhusplan

Plantegning VA-infrastruktur inkl. ledningsnett

Utomhusplan og en VA plantegning over det nye Vannsenteret.

Først ut er RIN og Norsk Vann

Rørinspeksjon Norge (RIN) arrangerer kurs for sine medlemmer, og vil være de første til å ta i bruk Vannsenteret som kursarena.

Det skjer ved at følgende operatørkurs kjøres på Vannsenteret i fjerde kvartal:

- Oppgraderingskurs i rørinspeksjon
- Stikkledningskurs

– Vi er glade for at vi endelig kan ta i bruk det nye, flotte treningsfeltet ved Vannsenteret i våre kurs, uttaler Reidar Kveine som er leder for Rørinspeksjon Norge.

Oppsummert fra Norsk Vann

- Interessepolitikk - direkte og via andre
 - EurEAU – europeisk paraplyorganisasjon
 - Norske myndigheter – KLD, HOD, M-dir., Mattilsynet, .. St.t.
 - Andre interesseorganisasjoner – KS, NHO, Huseierne, RIF, ..
 - Arendalsuka – treffer folk og andre interessenter
 - Media – stor pågang, hjulpet av ekstremværet Hans
- Kunnskapsutvikling og rådgivning
 - Prosjekter og utredninger
 - Nettsider og nettverk
 - Kurs og konferanser
- Rekruttering og kapasitet
 - Trainee Vann-ordningen
 - Styrker utdanningstilbudet på høyskoler og universitet
- Utvikler standarder og verktøy
 - Bedre vann – en benchmarking av tjenestetilbudet
 - ...og den lenge etterspurte «Vannstandarden»...

DN

Kampen mot vannet (og regningen)

Regningen for mer nedbør kommer på toppen av de milliardene som uansett trengs for å oppgradere et nedslitt vann- og avløpsnett.

ABONNENT PUBLISERT: 29.08.23 — 20.00
OPPDATERT: 12 DAGER SIDEN

Thilo Kvamme måtte bruke et badedyr for å komme seg hjem til huset i Hokkaland etter ekstremværet «Hans». Mer...

Takk for meg!

A large, high-resolution image of a water splash on a blue background. The splash is centered on the right side of the frame, showing a vertical column of water rising from a point of impact, with several droplets suspended in the air above it. Concentric ripples spread out from the center of the splash across the entire surface.